

Demokracie se tváří v tvář strachu zvrhne rychle a snadno

- CZ24 News | 24. května 2023

USA: Americký Nejvyšší soud rozhodoval minulý týden o platnosti úřednických dekretů přijatých jako součást protipandemických opatření. V odůvodnění rozsudku soudce Neil Gorsuch kritizuje vládu úředníků, kteří se za pomoci strachu dostali k nekontrolované moci. Platí obecně pro každou demokracii.

Neil Gorsuch byl nominován na post ústavního soudce Donaldem Trumpem v roce 2017. Patří ke konzervativnímu křídlu soudu. Ve svém rozhodnutí uvádí:

Překlad, zkrácení, mezititulky autor.

Od března roku 2020 jsme byli svědky největšího zásahu do občanských svobod v mírové historii této země. Úředníci v celé zemi přijímali mimořádná opatření dechberoucího rozsahu. Guvernéři a politici vydávali příkazy, kterými nutili občany, aby zůstávali doma.

Zavřeli podniky i školy, veřejné i soukromé. Zavřeli kostely, přestože povolili provoz kasin a dalších oblíbených podniků. Těm, kdo by nařízení porušili, vyhrožovali nejen občanskoprávními, ale i trestními sankcemi.

Jehla, nebo vyhazov!

Federální úředníci se do hry zapojili také. Pověřili zdravotnickou agenturu, aby regulovala vztahy mezi pronajímateli a nájemníky po celé zemi, a prostřednictvím agentury bezpečnosti práce nařídili očkování pro většinu pracujících Američanů. Vyhrožovali propouštěním zaměstnanců a varovali příslušníky ozbrojených složek, že v případě odmítnutí očkování jim hrozí propuštění z armády bez výsluh a uvěznění.

Zdá se, že federální úředníci nutili společnosti, které provozují sociální sítě, aby potlačily informace o pandemických opatřeních, se kterými oni sami nesouhlasili.

Zneužití soudy

Zatímco úředníci vydávali v zuřivém tempu nové a nové vyhlášky, zákonodárny sbory, tedy orgány, které jsou standardně odpovědné za přijímání nových zákonů, příliš často mlčely. Soudy, jejichž úkolem je chránit naše svobody, se zabývaly pouze některými zásahy do občanských svobod, ale zdaleka ne všemi. V některých případech se soudy dokonce nechaly zneužít k tomu, aby udržovaly nařízení pro stav nouze. To je samo o sobě forma zákonodárství prostřednictvím soudních sporů.

Bez pochyby se lze z této dějinné kapitoly poučit a doufejme, že bude vážně studována. Jedno ponaučení by mohlo být toto: strach a touha po bezpečí jsou mocné síly. Mohou vést k volání po tom, aby se něco udělalo, téměř cokoli, pokud se taková akce vypořádá s vnímanou hrozbou.

Vůdce to dokáže

Vůdce nebo odborník, který tvrdí, že dokáže všechno zařídit, když uděláme přesně to, co říká, se může ukázat jako neodolatelná síla. Nepotřebujeme stát před bajonetem, potřebujeme pouze postrčit, abychom se dobrovolně vzdali procesu, který vyžaduje, že zákony schvalují volení zástupci.

Místo toho akceptujeme vládu za pomoci úředních vyhlášek. Na této cestě akceptujeme ztrátu mnoha ochraňovaných občanských svobod: právo diskutovat o veřejné politice bez cenzury, setkávat se s přáteli a rodinou nebo prostě opustit svůj domov.

To není nic nového. Už naši antičtí předci varovali, že demokracie se tváří v tvář strachu mohou zvrtnout v autokracii.

Koncentrace moci

Ale možná jsme si vzali i jiné ponaučení. Koncentrace moci v rukou několika málo lidí může být efektivní a někdy i populární. Ale nesměřuje to ke zdravé vládě. Jakkoli moudrý může být jeden člověk nebo jeho poradci, nenahradí to moudrost celého amerického lidu, kterou lze využít v legislativním procesu.

Rozhodnutí přijatá těmi, kteří si nepotrpí na kritiku, jsou zřídka tak dobrá jako rozhodnutí přijatá po důkladné a necenzurované diskuzi. Rozhodnutí vyhlášená za pochodu jsou málokdy tak moudrá jako ta, která jsou přijata po pečlivém zvážení. Rozhodnutí přijatá několika málo lidmi často přinášejí nezamýšlené důsledky, kterým se lze vyhnout, pokud se diskuze účastní více lidí. Autokracie vždy trpěly těmito nedostatky.

Snad jsme se i my z těchto lekcí také znovu poučili.

Zpracoval: S.Spurný

[ZDROJ](#)